

DOS PROJECTES PER A UN ZOO

Àfrica pública, Àfrica privada

L'emplaçament del futur i necessari zoo de València, com també el seu gestionament, ha obert una creixent polèmica. Envoltada, a més, d'un fosc laberint d'interessos especulatiu.

Joan Pomares

A finals dels anys setanta es fundava a València la Comissió Pro-Llit del riu Túria sota el lema «El llit és nostre i el volem verd». Urbanistes, arquitectes, responsables veïnals i sindicalistes, entre d'altres, en formaven part. Gràcies a la seua intensa activitat i a l'enorme pressió exercida en contra del consistori del darrer alcalde franquista i actual diputat d'Unió Valenciana, Ramón Izquierdo, reeixiren a aconseguir que, finalment, el llit que aquell ajuntament havia destinat a ser —dins del Pla Sud— una massa d'asfalt, una autopista, fos requalificat com a zona verda.

Ara, aquella comissió intenta res-

Ignacio Docavo, director del zoo.

suscitar de les cendres d'un moviment veïnal feble i quasi dissolt per les operacions d'integració municipal. La solució Bofill i la forma final de les dites obres ha estat el gran detonant que l'ha impulsada a reagrupar-se. Enca-

ra que també ha tingut alguna cosa a veure la polèmica ubicació i la gestió del futur zoo.

En la nova formació ecofluvial s'inclouen, entre altres, el regidor Salvador Blanco, del PCPE; l'arquitecte Just Ramírez, de l'MCPV i l'advocat Vicent Àlvarez, de la UPV. I una llista que comença a créixer amb institucions ciutadanes, professionals i tècniques i que, de moment, ja ha triat un punt convergent de vindicació: el del seu no terminant a la idea municipal de situar el zoo definitiu de València, diverses instal·lacions esportives i un gran parc d'atraccions, en un dels trams urbans del riu Túria de més densitat humana i comercial de tota València.

En comptes d'això, la Comissió continua alçant la seua ja històrica petició d'un «riu tot verd, amb un projecte d'instal·lacions i ajardinament que es basen en un projecte integrador i no fragmentari», en opinió de Salvador Blanco. És una reclamació que els membres de la Comissió consultats redoblen en conèixer les no gens velades intencions de l'Ajuntament que pretenen la privatització del

tan desitjat zoo: «la seua concessió a empreses privades suposa combatre la filosofia de la seua recuperació pública. De cap de les maneres no volem que es privatitze el llit».

La veritat és que València porta segles esperant un zoo com la ciutat es mereix. I el milió i mig de metres quadrats que comprèn el llit de l'antic pulmó aquàtic de València permet molt diverses localitzacions.

La xifra barallada per la corporació del Túria per a la futura selva domèstica oscil·la entre els 50.000 i els 90.000 metres quadrats de sòl. I les possibilitats continuen encara dividides entre els dos trams en discòrdia: ubicació en el tram quatre —davant de l'estació d'autobusos, Nuevo Centro i el Botànic, a l'altura del districte de Campanar i entre el passeig de

la Petxina i l'avinguda de Menéndez Pidal—, proposició que, segons fonts de la Comissió, és defensada quasi exclusivament per l'alcalde Ricard Pérez Casado, el director del zoo i algun centre comercial. I l'altra, l'emplaça-

ment més exterior i perifèric de la ciutat, que situaria l'Àfrica portàtil al límit del llit urbà, en el terme municipal de Mislata. Tesi defensada, pel que es veu, pels Col·legis d'aparelladors, arquitectes, ingenyers, diverses entitats ecològiques i diverses associacions de veïns integrades en la Comissió «com a lloc ideal, ja que —en paraules de

retat que el tram comercial elegit sent-se més per al zoològic serà el del centre de la ciutat, «ja que és el que desperta el més voraç apetit als interessos especulatiu dels capitals privats comercials».

«Els projectes originals de Ricard Bofill —diuen en la Comissió— s'han anat variant amb inclusions i canvis

seran els impacients i àvids zoòfags la grapa econòmica dels quals estaria ja a punt de saltar?

El zoològic futur oferirà connexions per a la seua explotació privada. I el gran huracà comercial de Nuevo Centro serà, amb tota seguretat, qui es farà amb l'esperada gerència i explotació de l'esmentat zoo. Aquest centre comercial no sols hauria demanat a l'Ajuntament suport per a la seua futura gestió, sinó que hauria proposat també la localització dels animals i la resta del complex entre el pont d'Ademús i el de Sant Josep.

Més empreses, segons denúncia de membres de la comissió, estarien aprofitant-se de les variacions del remodelat llit Bofill. I de la rica i suggestiva oferta comercial que el riu ofereix. L'Alcoholera i la Cross, S.A. haurien negociat amb l'Ajuntament la parcel·lació del tram catorze bis. La segona se n'aniria del seu actual emplaçament i oferiria els seus terrenys per a edificacions de luxe. I igualment Continente, que hauria pactat amb la corporació, segons les mateixes fonts, canvis en contra de l'actual Pla vigent i que, ara, canviaria d'emplaçament traslladant-se a l'altra vora del riu i atorgant-se-li per als seus accessos, inclús, un pont especial. Totes eixirien guanyant amb els canvis, i no poques amb el zoo.

«És molt possible —asseguren— que els contactes amb aquestes empreses siguen de persones de confiança de l'alcalde i que siga ell el més directe promotor del zoo en el cor comercial. El consistori —diuen— va finançar el viatge i l'estada durant una setmana d'alguns periodistes valencians per visitar els zoos de Basilea, Berlín i Frankfurt. Les seues opinions foren bolcades en la premsa local per defensar la idea del zoo privat i cèntric».

Així, *La ciutat* deia que «el zoo de Berlín, considerat el millor zoo d'Europa, és el prototipus d'estructura econòmica mixta», i afegia amb tota franquesa: «pertany a un grup d'accionistes privats que el consideren un negoci molt rendible, encara que no faciliten balanç oficial de beneficis». I *Las Provincias*, per la seua banda, assenyalava que «els zoos que millor funcionen són, sense dubte, els governats per empreses mixtes». «Les cases i els habitatges d'alt estandard —referia— trien els voltants del zoo per l'alta revalorització urbanística». «L'equip municipal —deia, finalment, *Levante*— es mostra convençut que la construcció i explotació del zoo tinga caràcter privat». □

Just Ramírez, de la Comissió pro-llit.

Just Ramírez— a més d'estar ben comunicat permetria regenerar un tant la capçalera del riu».

La Federació d'Associacions de Veïns, en mans del PSOE i amb el seu president Domingo Laborda, de fidelitat i carnet socialista —plantejat per l'oposició veïnal per a ser rellevat del seu càrrec— tindrà, en qualsevol cas, la paraula definitiva. De moment, començar ja a replantejar-se la proposta de la Comissió d'incloure el futur recinte de les feres en el gran bosc verd que s'estendrà de Mislata a València.

El regidor de Medi ambient i espais oberts, membre de la Comissió de seguiment del Túria, Miquel Albuixech, ha desmentit, però, qualsevol contacte amb operadors privats pel que fa a una possible gestió mercantilista del zoo. Ha negat possibles acords i que s'hagués creat cap comissió especial, com des del mateix ajuntament de la capital de l'Horta algunes fonts municipals havien suggerit. Això no obstant, en les seues declaracions es respirava l'esperit mixt del projecte: «És perfectament compatible l'interès científic amb l'interès econòmic que —el zoo— pot permetre».

Ideari que, algunes veus en contra, confirmaven des de la mateixa corporació i que ara la comissió comença a traspuar assenyalant amb total segu-

de trams distints no contemplats en el pla primitiu. I les seccions que encara queden, l'urbanista català les fa ja amb desgana. Sospitem, inclús, que la zona de l'Auditori —un dels trams més criticats— estiga ja subcontractada. Bofill, que al llarg de tota l'obra ha comparegut un parell de voltes per València, té ara en *Las Provincias* i en la seua subdirectora els majors defensors».

El Pla Parcial del riu ha estat impugnat pel Col·legi d'Arquitectes de València i també per la Ponència Tècnica de la Comissió Provincial d'Urbanisme de la Conselleria d'Obres Públiques, que va oferir un informe negatiu. I tant l'ex-directora general del Patrimoni, Trinitat Simó, com el professor i ecologista Miquel Gil Corell, han rebutjat també recentment el desenvolupament i la situació final del projecte. La primera, perquè no està d'acord «a trossejar el riu en trams» estancs que «a més no atenen les necessitats dels barris en què es troben» i «perquè el que volíem era un bosc planificat, no jardins de Versalles». I per al segon, «perquè el sistema per trams trenca la unitat geogràfica del riu» i perquè «el que es volia era que la naturalesa penetrés en la ciutat».

Massa canvis que, en un principi, no semblaven existir. I pel quals convindria interrogar-se. «Perquè, ¿qui